

Bach-herdenking utrechtse studenten

op 7 november a.s. in de buurkerk te utrecht

30STE CONCERT

utrechts studenten koor en orkest

o.l.v. hans brandts buys

1. missa

1. *Koor* Kyrie eleison.
2. *Duet* Christe eleison.
3. *Koor* Kyrie eleison.
4. *Koor* Gloria in Excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis.
5. *Aria* Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te.
6. *Koor* Gratias agimus tibi, propter magnam gloriam tuam.
7. *Duet* Domine Deus, rex coelestis, Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite, Jesu Christe altissime.
Domine Deus, agnus Dei, Filius Patris.
8. *Koor* Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dextram Patris, miserere nobis.
9. *Aria*
10. *Aria* Quoniam tu solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus Jesu Christe.
11. *Koor* Cum sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

2. symbolum nicenum

12. *Koor* Credo in unum Deum.
13. *Koor* Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium.
14. *Duet* Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum; et ex Patre natum ante omnia saecula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis.
Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, et homo factus est.
15. *Koor*
16. *Koor* Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est.
17. *Koor* Et resurrexit tertia die secundum scripturas; et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Dei Patris; et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis.
18. *Aria* Et in Spiritum sanctum Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas.
Et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam.
19. *Koor* Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.
Et expecto resurrectionem mortuorum; et vitam venturi saeculi, Amen.

3. sanctus

20. *Koor* Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra gloria ejus.

Heer, erbarm U.
Christus, erbarm U.
Heer, erbarm U.
Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde voor de mensen van goede wil.
Wij loven U, wij prijzen U, wij aanbidden U, wij verheerlijken U.
Wij brengen U dank voor Uwe grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader! Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus, allerhoogste!

Heer God, lam Gods, Zoon des Vaders!
Gij, die de zonden der wereld wegneemt, erbarm U onzer.
Gij, die de zonden der wereld wegneemt, verhoor ons smeekgebed!
Gij, die gezeten zijt aan de rechterhand des Vaders, erbarm U onzer.
Want Gij alleen zijt heilig, Gij alleen de Heer, Gij alleen de allerhoogste, Jezus Christus.
Met de Heilige Geest, in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, Schepster van hemel en aarde, en van alle zichtbare en onzichtbare dingen.

En in één Heer, Jezus Christus, de eniggeboren Zoon Gods en uit de Vader geboren vóór alle eeuwen; God uit God, licht uit licht, waarachtig God, uit waarachtig God geboren, niet gemaakt, één van wezen met de Vader, door wie alle dingen gemaakt zijn; die om ons mensen en om ons heil uit de hemelen is neergedaald, en mens geworden is.

En vlees is geworden door de Heilige Geest uit de maagd Maria. Hij werd ook voor ons gekruisigd tijdens Pontius Pilatus. Hij heeft geleden en is begraven. En hij is opgestaan ten derden dage volgens de schriften; en ten hemel gevaren, en is aan de rechterzijde van God de Vader gezeten; en Hij zal wederkomen in heerlijkheid om de levenden en de doden te oordelen; en aan Zijn rijk zal geen einde zijn.
En in de Heilige Geest, de Heer die alles bezielt, die uit de Vader en de Zoon voortkomt, die met de Vader en de Zoon te zamen aanbeden en mede verheerlijkt wordt; die gesproken heeft door de profeten. En in één heilige, algemene en apostolische kerk.

Ik belijd één doop ter vergeving van zonden. En ik verwacht de opstanding der gestorvenen en het leven in de tijd die komen zal. Amen.

Heilig, heilig, heilig is de Heer God der heerschen; Hemel en aarde zijn vol van zijn heerlijkheid.

4. OSSANNA. BENEDICTUS, AGNUS DEI ET DONA NOBIS PACEM

21. <i>Koor</i>	Osanna in excelsis.	Hosanna in den hoge!
22. <i>Aria</i>	Benedictus qui venit in nomine Domini.	Gezegend is hij, die komt in de naam des Heren.
21. <i>Koor</i>	Osanna in excelsis.	Hosanna in den hoge!
23. <i>Aria</i>	Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.	Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.
24. <i>Koor</i>	Dona nobis pacem.	Geef ons vrede.

Nr.	ZANG		ORKEST			
	koor aantal stemmen	Solisten	Zelfstandig	Verdubbeld	Afwisselend zelfstandig en verdubbeld	Instrumentale solisten
1a } Kyrie	5	—	—	—	I + II ¹⁾	
b } Kyrie	5	—	—	—	I + II ¹⁾	
2 Christe	—	SI III	Vi I, II un.	—	—	
3 Kyrie	4	—	—	I + II ¹⁾	—	
4a Gloria	5	—	—	—	I + II + III	
b Et in Terra	5	—	—	—	I + II + III	
5 Laudamus	—	S II	I	—	—	viool
6 Gratias	4	—	III	I + II	—	
7 Domine	—	SI T	I	—	—	fluit
8 Qui Tollis	4	—	I + 2 fl.	—	—	Oboe d'amore Corno, 2 fagotten
9 Qui sedes	—	A	I	—	—	
10 Quoniam	—	B	—	—	—	
11 Cum Spiritu	5	—	—	—	I + II + III	
12 Credo	5	—	Vi I, II	—	—	Obd'a I, II
13 Patrem	4	—	III (slot)	—	I + II	
14 Et in unum	—	SI A	I + 2 Obd'a	—	—	
15 Incarnatus	5	—	Vi I, II un.	—	—	
16 Crucifixus	4	—	I + 2 fl.	—	—	
17 Et Resurrexit	5	—	—	—	I + II + III	
18 Et in Spiritum	—	B	—	—	—	
19a Confiteor	5	—	—	—	—	
b Et expecto	5	—	—	—	I + II + III	
20a Sanctus	6	—	I + II ²⁾ + III	—	—	
b Pleni	6	—	—	—	I + II ²⁾ + III	
21 Osanna	8	—	—	—	I + II + III	Viool
22 Benedictus	—	T	—	—	—	
21 Osanna	8	—	—	—	I + II + III	
23 Agnus.	—	A	Vi I, II un.	—	—	
24 Dona nobis	4	—	III	I + II	—	

1) Oboe d'amore I, II i.p.v. gewone hobo

2) Geen fluiten, maar nu 3 hoboën

In de eerste kolom zijn de 24 onderdelen van de Mis gedrukt. Kolom II en III geven aan of de koren 4-, 5-, 6-, 7- of 8-stemmig zijn en door welke stemmen de aria's worden gezongen. De laatste vier kolommen geven bijzonderheden over het aandeel van het orkest en de instrumentale solisten. Het orkest kan de koorstemmen verdubbelen, en zelfstandig spelen; in verschillende delen speelt het afwisselend zelfstandig en verdubbeld.

Noot: de in de tekeningen gebruikte afkortingen hebben de volgende betekenis: S = sopraan, A = alt, T = tenor, B = bas, clav. = clavecymbel, dir. = dirigent, Vi I = eerste viool, Vi II = tweede viool, Va = viola, Vc = violoncello, Cb = contrabas, Fl = fluit, Ob = hobo, Fg = fagot, Cor = hoorn, Tr = trompet, Timp = pauken, I = strijkersgroep, II = houtblazersgroep, III = koperblazersgroep.

samenstelling van het hohe messe ensemble

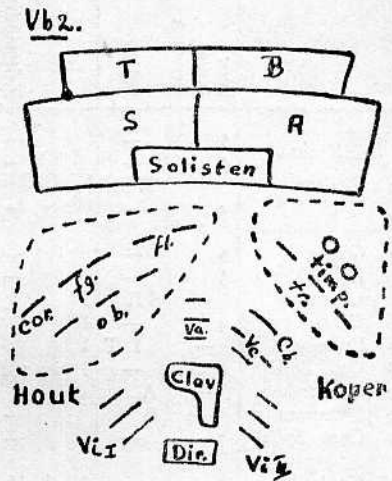
DOOR

HANS BRANDTS BUYS

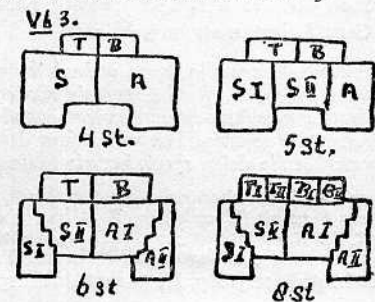
Het orkest van de mis is samengesteld uit drie groepen, namelijk strijkers (2 violen, viola = altviool, violoncello, versterkt door de contrabas), houtblazers (fuiten, hoboën en fagotten) en koperblazers (3 trompetten), waarbij de pauken (timpani) zijn gevoegd. Elk van deze groepen is op zichzelf een volledig orkestje met hoge, midden en lage instrumenten, in staat dus om een vier- of vijfstemmige compositie of gedeelte daarvan zonder hulp van de andere stemmen ten gehore te brengen. Daarbij komen de twee toetsinstrumenten orgel en clavecymbel, die elk op zichzelf ook een volledige harmonie kunnen voortbrengen, en het koor dat soms 4-, soms 5-stemmig is, eenmaal zelfs 6-stemmig en tweemaal (Osanna) weer wordt gesplitst in twee vierstemmige koren, en op zichzelf duidelijk een eigen geheel is. Deze groepen kunnen tegelijk worden gebruikt of in elke willekeurige combinatie. Soms worden één of enkele instrumenten of zangstemmen uit deze groepen gelicht om een solopartij te vertolken, soms begeleid door een der ensemblegroepen (meestal strijkers), soms alleen door de continuo (orgel en/of clavecymbel met een violoncello, die de basstem versterkt).

De behoefte aan homogene klankvorming (in een zekere betekenis ook een modern verschijnsel) wordt tegemoet gekomen door de instrumenten van elke orkestgroep bij elkaar te plaatsen. Koor achter het orkest en daar alle sopranen bij elkaar, etc., strijkers in het midden, ook hier alle eerste violen bij elkaar etc., houtblazers links en koperblazers met pauken rechts van de strijkers vormen dus elk een eigen homogene groep, waarbinnen de spelers van één soort instrument (bijvoorbeeld eerste violen, violoncelli) en de zangers van elke stem weer samen één ongescheiden groep vormen.

De enige uitzondering wordt bij Bachs mis gemaakt voor de hoornist, die naast de fagotten zit, omdat hij in het enige stuk waarin hij meewerkt met deze instrumenten moet samenwerken. (zie voorbeeld 2).

Een moeilijkheid apart voor de opstelling van het koor bij Bachs mis is het feit dat Bach telkens een andere verdeling van het koor vraagt, soms vierstemmig (sopraan, alt, tenor, bas), soms vijfstemmig (sopraan I, II, alt, tenor, bas, de damesgroep moet dan dus in drieën verdeeld worden), soms zesstemmig (sopraan I, II, alt I, II, tenor, bas, de damesstemmen dan dus in vieren verdeeld), soms achtstemmig (sopraan I, II, alt I, II, tenor I, II, bas I, II). De opstelling moet dus zo zijn dat deze verdeling in telkens andere groepen kan geschieden zonder dat iemand zich verplaatst en zonder dat koorleden geïsoleerd komen te staan. Dit is bereikt door de groep tweede sopranen samen te stellen uit eenderde der sopranen en eenderde der alten en deze in het midden te plaatsen. De daaruit volgende groepering kan men waarnemen in voorbeeld 3.

16 NOVEMBER 1950

die kunst der fuge

HANS BRANDTS BUYS

HANS PHILIPS

(clavecymbel)

★

Gebouw voor K. & W. te Utrecht.

Kaarten à f 1.50 en f 2.50 (r.i.) bij de muziekhandel verkrijgbaar.